

KOMMUNALØKONOMISK SVERMANALYSE · REVIDERTE 2025-TALL · 16.06.2026

Tromsø kommune

Nord-Norges hovedstad på ROBEEK-kanten

Behovskorrigert KOSTRA-analyse av en storby som over år har levd over evne på midlertidige inntekter og nå står med tømt sparekonto, marginalt unna automatisk statlig konomistyring. Soliditetssvikten er først og fremst finans- og pensjonsbåret — ikke et tegn på romslig tjenesteproduksjon. Ett funn skiller seg ut: pleie og omsorg ligger kraftig over behov, men ikke av raushet — av dyr innleie, sykepleiermangel og sykefravær som blåser opp kostnaden uten å løfte tjenestevolumet.

+209 mill

pleie og omsorg over behovsnivå (2025) — kraftig over, men drevet av vikar/sykefravær, ikke volum (kap. 2)

0,8 %

disposisjonsfond — i praksis tømt; kommunen ligger ~0,2 pp innenfor 3-prosentgrensen for automatisk ROBEEK (kap. 4)

–0,1 %

netto driftsresultat 2025 — i praksis null; merforbruk 66 mill og forsinket regnskap (kap. 4)

118,4 %

netto lånegjeld — soliditetssvikten er finans-/pensjonsbåret + strukturell overdrift, ikke tjenestesvikt (kap. 4)

Hovedr 2025 (reviderte KOSTRA-tall, kommune konsern); 2024 som sammenligning. Kommunenr 5501 (Troms), ~79 943 innbyggere. SSB revidert 16.06.2026. Alle markeringer: **VISER** = tall med kilde · **TOLKNING** = vurdering. Sprkregel: «indikasjon på effektiviseringspotensial» — aldri «sløsing».

Sammendrag for kommunestyret: rik by, tom kasse, dyr omsorg

VISER Tromsø ligger i 2025 **kraftig over behovsnivå i pleie og omsorg**: +209,0 mill (2614 kr/innb), ned fra +318,3 mill i 2024. Samtidig drives **oppvekst klart under behov**: grunnskole –78,9 mill, barnehage –25,2 mill, og kommunehelse –4,3 mill. **Barnevern snur** fra over (+15,2) til under behov (–7,2), administrasjon faller fra +36,3 til +24,5 mill, og sosial fra +30,3 til +8,2 mill. Finansielt er bildet alvorlig: disposisjonsfond 0,8 % (i praksis tømt), netto driftsresultat –0,1 %, merforbruk 66 mill (2025) og netto lånegjeld 118,4 %.

TOLKNING Tromsø er Nord-Norges hovedstad som over år har **levd over evne på midlertidige inntekter** og nå står på ROBEK-kanten med tømt sparekonto — kommunedirektøren oppgir at kommunen ligger ~0,2 pp innenfor 3-prosentgrensen for automatisk innmelding. Soliditetssvikten er først og fremst **finans- og pensjonsbåret pluss strukturell overdrift**: av et underskudd på ~258 mill (2024) forklarte rente, pensjon og sviktende skatt/utbytte alene ~150 mill; i 2025 betalte kommunen ~700 mill i pensjon. Det kraftige PLO-overforbruket er **ikke raushet**, men en dyr konsekvens av sykepleiermangel, rekordhøy vikarbruk og sykefravær som blåser opp kostnaden uten å løfte tjenestevolumet — en klar indikasjon på effektiviseringspotensial i bemanningsøkonomien. Oppvekst holdes stramt nede og er politisk skjermet mot de hardeste kuttene (kap. 3).

2024 → 2025-utviklingen. Med reviderte 2025-tall er behovsbildet justert: pleie og omsorg falt fra +318,3 til +209,0 mill over behov (innstrammingen biter), mens oppvekst presses dypere — grunnskole fra –44,2 til –78,9 mill, barnehage fra –15,3 til –25,2 mill. Barnevern snudde fra over (+15,2) til under behov (–7,2), konsistent med innstrammingen, og både sosial (+30,3 → +8,2) og administrasjon (+36,3 → +24,5) trekkes ned. Kommunen tar altså ned omsorgsoverforbruket samtidig som den skjermede oppveksten likevel drives strammere. 2025 er hovedåret; 2024 vises som sammenligning.

AVVIK MOT BEHOV, MILL KR/ÅR	PLO	GRUNNSK.	BARNEH.	KOM.HELSE	SOSIAL	BARNEV.	ADM.
2024 (revidert)	+318,3	–44,2	–15,3	–2,8	+30,3	+15,2	+36,3
2025 (revidert)	+209,0	–78,9	–25,2	–4,3	+8,2	–7,2	+24,5

Hovedbildet i fem punkter

- ROBEK-kanten med tømt sparekonto** — NDR –0,1 %, disposisjonsfond 0,8 %, merforbruk 66 mill (2025), ~0,2 pp innenfor 3-prosentgrensen (kap. 4).
- Soliditetssvikten er finans-/pensjonsbåret** — ~150 av 258 mill (2024) fra rente, pensjon og skatt/utbytte; ~700 mill pensjon i 2025; netto lånegjeld 118,4 % (kap. 4).
- PLO kraftig over behov, men ikke raushet** (+209 mill) — vikarbruk 32,2 → 91 mill (2019→2023), >100 sykepleiere mangler, indikasjon på effektiviseringspotensial i bemanningen (kap. 2).
- Sykefravær som kostnadsdriver** — 8,5 % legemeldt mot landssnitt 7,7 %; anslått ~110 mill/år ekstra mot snittet, høyest i barnehage, sykehjem og hjemmetjeneste (kap. 2).
- ~200 årsverk skal tas ned** (naturlig avgang), helse og omsorg bærer tyngst; skole/barnehage skjermet, men ligger likevel under behov (kap. 3, 5).

Det viktigste skillet i rapporten. Tromsø har ikke primært et romslighetsproblem i tjenestene — oppvekst drives under behov, og PLO-overforbruket er ikke utvidet volum, men en dyr måte å holde hjulene i gang på. Spørsmålet kommunestyret bør stille er todelt: **hvor mye** av PLO-overforbruket kan hentes inn ved å erstatte dyr innleie og redusere sykefravær (uten å kutte tjenestenivå), og **hvor robust** er en driftsøkonomi som balanserer ~0,2 pp fra ROBEK med tømt fond og 118,4 % gjeld. Kjernen er bemanningsøkonomi og finans, ikke tjenestevolum.

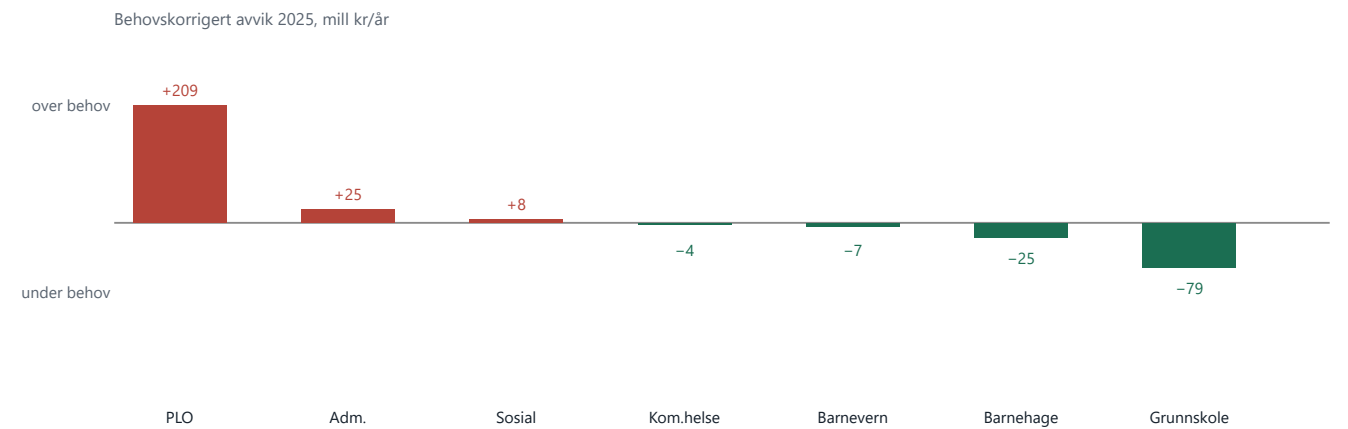
Sammenligningsgrunnlag for PLO-brutto og landssnitt: Landet uten Oslo (LuO) PLO netto 2024 27 195 → 2025 28 582. Behovskorrigerings mot Grønt hefte-kriteriene. Kapittel 6 dokumenterer metode, kilder og forbehold — herunder hull der kommunens egne dokumenter er blokkert (HTTP 403).

1 · Det behovskorrigerte bildet: omsorg kraftig over, oppvekst under

VISER Korrigert for utgiftsbehovet i inntektssystemet (Grønt hefte) skiller pleie og omsorg seg kraftig ut i Tromsø — over behov med god margin — mens oppvekst og helse ligger under, og barnevern har snudd til under behov i 2025:

SEKTOR	AVVIK MILL 2025	AVVIK MILL 2024	RETNING
Pleie og omsorg	+209,0	+318,3	kraftig over, men lavere enn i fjor
Administrasjon	+24,5	+36,3	over behov, fallende
Sosial	+8,2	+30,3	over behov, kraftig ned
Kommunehelse	-4,3	-2,8	under behov, dypere
Barnevern	-7,2	+15,2	var over, nå under
Barnehage	-25,2	-15,3	under behov, dypere
Grunnskole	-78,9	-44,2	langt under, dypere

2025 hovedår (reviderte tall, kommunekonsern); 2024 som sammenligning. Forventet = behovsindeks × landssnitt; positivt avvik = over behovsnivå, negativt = under. Folketall-nevner 2025 = 79 943.

TOLKNING Mønsteret er en storby med **én stor utgiftsdriver (PLO) og en stram oppvekst**. PLO på +209 mill dominerer bildet, men er ikke et tegn på romslig tjenesteproduksjon (kap. 2). På den andre siden presses grunnskole (-78,9 mill) og barnehage (-25,2 mill) dypere under behov enn i 2024, samtidig som posisjonen politisk har *skjernet* oppvekst i budsjettforslagene — en villet, men stram, prioritering. Barnevernets fall fra +15,2 til -7,2 mill og nedtrekket i sosial og administrasjon er konsistent med den generelle innstrammingen (~200 årsverk, naturlig avgang). «Ostehøvel» treffer feil her: omsorgssiden bør angripes på enhetskostnad/bemanning, ikke volum, og oppvekst ligger alt under behov.

To kvalitative forbehold til behovsbildet. Drift under behov (oppvekst) kan være villet effektivitet eller underdekning. Grunnskolepoeng 42,2 og gruppestørrelse 15,2 (VISER) tyder ikke på akutt kvalitetssvikt, men på stram/effektiv drift. Motsatt er PLO over behov ingen garanti for kvalitet: statlig tilsyn ved Helsehuset i 2020 fant lovbrudd på ernæring (8 av 27 pasienter ikke kartlagt, 14 uten tiltaksplan) — høyt kostnadsnivå har ikke gitt tilsvarende kvalitet i institusjon (kap. 4).

2 · Pleie og omsorg: kraftig over behov — men dyr innleie, ikke raushet

VISER Tromsøs PLO ligger **+209,0 mill over behov** i 2025 (2614 kr/innb), ned fra +318,3 mill i 2024. PLO-brutto er **31 488 kr/innb**. Drill-down på funksjon og art:

PLO-STRUKTUR 2025	KR/INNB	ARTER / NØKKELTALL 2025	VERDI
SUM PLO brutto	31 488	Lønn, kr/innb	23 005
— Institusjon (253+261)	12 499	Kjøp fra private, kr/innb	3 987
— Hjemmebaserte (254+257+258)	17 073	Refusjon ressurskrevende, kr/innb	2 218
herav bofellesskap (257)	7 172	Brutto per institusjonsplass, kr	2 280 067
		Andel 80+ langtidsopphold	7,5 %

Landssnitt PLO netto (Landet uten Oslo): 2024 27 195 → 2025 28 582. Folketall-nevner 2025 = 79 943.

TOLKNING Det høye nivået er **ikke utvidet tjenestevolum**, men en dyr måte å fylle vaktene på. Lønn dominerer (23 005 kr/innb), den hjemmebaserte tyngden er stor (17 073 kr/innb, hvorav bofellesskap/funksjon 257 alene 7 172), og institusjonsdriften er svært dyr per plass (~2,28 mill/plass). Refusjonen for ressurskrevende brukere (2 218 kr/innb) demper netto. Kjernen i overforbruket ligger i bemanningsøkonomien: dyr innleie og overtid for å dekke vakter kommunen ikke klarer å bemanne fast. Dette er en klar **indikasjon på effektiviseringspotensial** — merkostnad for å holde hjulene i gang, ikke romslighet — men gulvet er forsvarlighetskravet.

Vikarbruken nær tredoblet på fire år (signaturfunnet). Tromsø brukte **32,2 mill på vikarer i 2019, mot 91 mill i 2023**. Driveren er akutt sykepleiermangel: kommunen manglet **>100 sykepleiere** i 2022, og **26,6 %** av sykepleiervaktene dekkes av mindre kvalifisert personell (mot ~19 % nasjonalt). Dyr innleie og overtid for å fylle vaktene er hovedforklaringen på at PLO ligger så høyt over behov i kroner per innbygger. Indikasjonen på effektiviseringspotensial ligger i å erstatte innleie med fast, riktig kompetanse — ikke i å presse bemanningen ytterligere ned mot forsvarlighetsgulvet. (Kilde: iTromsø; kommunens egen PDF om stabilisering/ rekruttering, feb 2023.)

Sykefravær som selvstendig kostnadsdriver. Kommunens legemeldte sykefravær er **8,5 % (VISER)** mot landssnitt 7,7 % — høyest i barnehage, sykehjem og hjemmetjeneste. Et debattinnlegg anslår ~55 mill/år per prosentpoeng, dvs. **~110 mill/år ekstra** mot snittet («mer enn halvparten av kuttene kommunen forsøker å finne»). Høyt fravær i nettopp sykehjem og hjemmetjeneste forsterker vikar-/overtidsmekanismen og knytter PLO-overforbruket direkte til arbeidsmiljø/nærvær. (Avstemming: medienes 11,1 % vs 9,1 % er *totalt* fravær inkl. egenmeldt; VISERs 8,5 % er legemeldt — begge peker samme vei, se kap. 6.)

3 · Oppvekst og barnevern under behov: skjermet, men stram

VISER Grunnskole (–78,9 mill), barnehage (–25,2 mill) og kommunehelse (–4,3 mill) ligger under behov i 2025, og **barnevern snur fra +15,2 mill (2024) til –7,2 mill (2025)**. Grunnskolepoeng er 42,2 og gruppestørrelse(2) 15,2.

TOLKNING Posisjonen (Ap, SV, Rødt, MDG, Sp) har **eksplisitt prioritert skole, barnehage og ung inkludering** i budsjettforslagene — likevel ligger begge under behov i VISER, og dypere enn i 2024. Det fremstår som en kombinasjon: en villet, men stram, prioritering der oppvekst holdes nede i kroner samtidig som den skjermes mot de hardeste kuttene som rammer helse og omsorg. Grunnskolepoeng 42,2 og gruppestørrelse 15,2 tyder ikke på akutt kvalitetssvikt, men på effektiv/stram drift — flere lokale debattinnlegg advarer likevel mot at videre bemanningskutt blir å «skyte oss sjøl i foten».

Barnevernets fall sammenfaller med omstillingen. At barnevern snur fra over til under behov 2024→2025 er konsistent med den generelle innstrammingen (~200 årsverk, naturlig avgang). Det er *ikke* funnet egne Tromsø-kilder som tallfester barnevernsbemanning eller fristbrudd i perioden (se kap. 6, hull). Tolkningen er at fallet i hovedsak er **innsparingsdrevet, ikke et tegn på redusert behov** — men dette er en tolkning, ikke et dokumentert kvalitetsfunn.

LAG 1 Gulvet er opplæringsloven og barnevernsloven. Skole og barnehage er rettighetsbaserte tjenester, og barnevernet er bundet av lovpålagte frister og forsvarlighetskrav. Når oppvekst presses dypere under behov samtidig som den «skjermes» retorisk, er det reelle spørsmålet om den stramme driften er bærekraftig over tid — eller om underdekningen flyttes fram i tid som kvalitets- og bemanningsetterlep. En eventuell indikasjon på effektiviseringspotensial på oppvekst ligger ikke i ytterligere bemanningskutt, men i struktur (skole- og barnehagestruktur, areal) der kommunen faktisk har handlingsrom.

Trudvang barne- og ungdomsbolig, tilsyn 2023: INGEN lovbrudd. Statlig tilsyn med helse- og omsorgstjenester til barn i barne-/avlastningsboliger ble avsluttet uten pålegg; institusjonen innhentet informasjon systematisk, hadde detaljerte tiltaksplaner og evaluerte løpende. Et positivt holdepunkt på et avgrenset område — men det finnes ingen nyere (2024–2025) Tromsø-spesifikke tilsyn for sykehjem/hjemmetjeneste eller barnevern som belyser om den stramme driften har gått ut over kvaliteten (se kap. 6).

4 · Finans: ROBEK-kanten med tømt sparekonto

% AV BRUTTO DRIFTSINNTEKTER	2025	REFERANSE / KOMMENTAR
Netto driftsresultat	−0,1	i praksis null; langt under TBU-anbefaling 1,75
Disposisjonsfond	0,8	i praksis tømt — ingen reell buffer igjen
Netto lånegjeld	118,4	høy; over én årsinntekt i gjeld
Legemeldt sykefravær (ansatte)	8,5	mot landssnitt 7,7 % — selvstendig kostnadsdriver (kap. 2)

Reviderte tall (KOSTRA, kommunekonsern). Merforbruk 2025: 66 mill; driftsresultat −8,3 mill. Regnskap 2024 forsinket (lagt fram 10. april i stedet for 23. februar).

ROBEK-kanten — det viktigste finanstallet. Disposisjonsfondet er i praksis **tømt (0,8 %)** og netto driftsresultat er **−0,1 %**. Kommunedirektør Ellen Beate Lundberg har beskrevet at Tromsø ligger «helt marginalt over 3-prosentgrensen til å bli automatisk innmeldt i Robek» — om lag **0,2 prosentpoeng innenfor grensen**. For 2024 var netto driftsresultat −271 mill og merforbruket ~205 mill; for 2025 merforbruk 66 mill. Dette er kjernen i «personligheten»: en stor by som over flere år har drevet over evne på tæring av midlertidige inntekter, og som nå har mistet hele bufferen.

VISER Av et samlet underskudd på ~258 mill i 2024 forklarte **renteøkning, pensjonsutgifter og manglende skatteinntekter/utbytte alene ~150 mill**. I 2025 betalte kommunen **~700 mill i pensjon** (262 mill dekket fra premiefondet, 437 mill over budsjettet) — kommunedirektøren oppga økte pensjons- utgifter som den største negative posten. Netto lånegjeld er **118,4 %**.

TOLKNING Soliditetssvikten er altså i hovedsak **finans- og pensjonsbåret kombinert med strukturell overdrift** på tæring av midlertidige inntekter — *ikke* et resultat av at tjenesteproduksjonen i seg selv er romslig finansiert. Det forklarer paradokset: en storby kan samtidig ligge kraftig over behov i PLO (på grunn av dyr innleie) og likevel være på ROBEK-kanten (på grunn av finans/pensjon og tæring). De to henger sammen via driften, men driveren bak krisen er finanssiden, ikke et bredt tjenesteoverforbruk.

Den ærlige lesningen. Tromsø er den svakeste finansøkonomien i denne analyseserien — tømt fond, null/negativt resultat, høy gjeld og marginalt unna ROBEK. «+209 mill over behov i PLO» og «0,8 % fond, −0,1 % NDR» bør leses sammen: overforbruket i omsorg er den mest styrbare delen av krisen (bemanningsøkonomi), mens finans/pensjon er den minst styrbare. Innhenting av PLO-bemanningskostnaden er det grepet som både demper omsorgsoverforbruket og bidrar til å holde kommunen unna ROBEK — uten å kutte tjenestevolum.

5 · Handlingsrom: ~200 årsverk ned, bemanningsøkonomi og en skjermet oppvekst

VISER For å unngå ROBEK må Tromsø ta ned **over 200 mill kroner i 2026**. Ordfører Gunnar Wilhelmsen (Ap) har varslet at «vi må ta ned rundt **200 årsverk**», i stor grad gjennom **naturlig avgang** (stillinger som ikke erstattes). Posisjonen har skjermet skole, barnehage og ung inkludering, mens **helse og omsorg bærer hovedtyngden** av omstillingen.

TOLKNING At helse og omsorg bærer tyngst er logisk gitt at PLO er sektoren klart over behov. Men *hvordan* nedtrekket gjøres er avgjørende: et flatt årsverkskutt rammer tjenestevolum og forsvarlighet, mens et målrettet grep mot **innleie- og overtidsekonomien** (vikar 91 mill i 2023) og mot sykefraværet (~110 mill/år ekstra) kan hente kostnad uten å kutte tjenestenivå. Det er her det reelle effektiviseringspotensialet ligger — i bemanningsøkonomien, ikke i å presse fast bemanning ned mot forsvarlighetsgulvet.

Grepene — hva som faktisk gir handlingsrom

GREP	LAG	STATUS	FRIKSJON
G1 Erstatte dyr innleie med fast, riktig kompetanse — rekruttering/stabilisering av sykepleiere	Effektiv	under arbeid	høy
G2 Redusere sykefravær i barnehage, sykehjem, hjemmetjeneste (~110 mill/år ekstra mot snitt)	Effektiv	ikke tallfestet plan	middels
G3 Struktur/areal i oppvekst i stedet for ytterligere bemanningskutt	Struktur	politisk skjermet	høy

TOLKNING De skjermede tjenestene (skole, barnehage) ligger alt under behov — ytterligere bemanningskutt der er kapasitetsrisiko, ikke potensial. Det mest treffsikre grepet er G1/G2: å konvertere innleie- og fraværskostnad til fast drift. Lykkes kommunen med dette, demper den både PLO-overforbruket og merforbruket som driver ROBEK-risikoen. Mislykkes den, er alternativet ytterligere volumkutt i tjenester som allerede er stramme — eller inntektsgrep kommunen i liten grad har omtalt.

Handlingsromslogikken. Oppvekst gir lite ytterligere potensial uten kapasitetsrisiko (ligger alt under behov). PLO gir potensial — men i bemanningsøkonomien (innleie, overtid, fravær), ikke i volum. Finanssiden (rente, pensjon, gjeld 118,4 %) er i stor grad utenfor kommunens kortsiktige kontroll. Det reelle valget står derfor mellom (a) å hente PLO-bemanningskostnaden gjennom rekruttering og nærvær, eller (b) flate kutt som rammer tjenestevolum og forsvarlighet. Dette er et **strategisk valg om bemanningsøkonomi**, ikke et identifiseringsproblem.

6 · Metode, kvalitetssikring og forbehold

VISER / TOLKNING-skillet

Gjennom hele rapporten skiller vi **VISER** (tall med kilde) fra **TOLKNING** (vurdering). De behovskorrigerte avvikene, PLO-drill-down, finansindikatorene, sykefravær og grunnskolepoeng er VISER. Forklaringen på PLO-overforbruket (innleie/fravær), tolkningen av barnevernets fall, og vurderingen av om oppvekstens under-behov-drift er villet effektivitet eller underdekning er TOLKNING. Språkregelen er konsekvent: «indikasjon på effektiviseringspotensial» — aldri «sløsing».

Avstemningspunkter (der mediene/kommunen avviker fra VISER)

- **Sykefravær:** VISER 8,5 % er *legemeldt* (mot landssnitt 7,7 %); medienes 11,1 % vs 9,1 % er *totalt* fravær (legemeldt + egenmeldt). Begge peker samme vei (~1,4–2 pp over snitt); ikke motstridende, måler ulike størrelser. VISER-tallet er fasit.
- **Merforbruk/underskudd 2024:** Mediene oppgir flere tall (NDR –271 mill; merforbruk ~205 mill; «samlet underskudd ~258 mill»). Disse refererer ulike regnskapsstørrelser, ikke konkurrerende behovsberegninger. VISERs NDR –0,1 % er fasit for nivået.
- **PLO over behov:** Ingen kommunekilde tallfester «behovskorrigert avvik» — VISERs 318,3/209,0 mill står uimotsagt. Kvalitative kilder (vikar 91 mill, sykepleiermangel, sykefravær) forklarer HVORFOR nivået er høyt, men gir ingen konkurrerende behovsberegning.

Kilder

- **SSB / KOSTRA** — reviderte 2025-tall, kommunekonsern (publisert 16.06.2026); behovskorrigerte avvik, PLO-funksjons- og artsdata, finansindikatorer, sykefravær, grunnskolepoeng.
- **Grønt hefte (KDD)** — utgiftsbehov/kostnadsnøkler for behovskorrigeringen.
- **NRK, VG, Nordlys, iTromsø, Nordnorsk debatt** — ROBEK-situasjon, merforbruk/underskudd, pensjon/rente, vikarbruk (32,2 → 91 mill), sykepleiermangel (>100), sykefravær, ~200 årsverk.
- **Helsetilsynet / Statsforvalteren** — Helsehuset uanmeldt tilsyn 2020 (lovbrudd: ernæring, 8/27 ikke kartlagt, 14 uten tiltaksplan); Trudvang barne-/ungdomsbolig 2023 (ingen lovbrudd).
- **Kommunens egen PDF** «Tiltak for stabilisering og rekruttering av personell i Helse og omsorg» (feb 2023).

Forbehold og hull (ærlig om hva som ikke ble funnet)

1. **Kommunens egne dokumenter blokkert (HTTP 403).** Årsmelding 2024/2025, handlingsprogram og tertialrapporter fra tromso.kommune.no kunne ikke hentes automatisk; tallene er bekreftet via NRK/VG/Nordlys/iTromsø/Nordnorsk debatt og bør verifiseres mot kommunens egne Framsikt-PDF-er.
2. **Ingen nyere forvaltningsrevisjon** (PLO/økonomistyring) for Tromsø ble lokalisert direkte (KomRev NORD/NORCE er revisor i regionen). Bør sjekkes mot kontrollutvalgets møtedokumenter.
3. **Sektorspesifikt sykefravær** er kun kvalitativt bekreftet («høyest i barnehage, sykehjem, hjemmetjeneste») — ikke en offisiell tabell per sektor.
4. **Barnevern 2024–2025:** ingen Tromsø-spesifikke tall (fristbrudd, bemanning) funnet for å belegge fallet til under behov — tolkningen er innsparingsdrevet, ikke dokumentert.
5. **Nyeste statlige helse-/omsorgstilsyn 2024–2025:** ingen Tromsø-spesifikke sykehjem-/hjemmetjeneste-rapporter funnet; nyeste konkrete er Helsehuset 2020 og Trudvang 2023.

Hva analysen bevisst ikke gjør. Den leser ikke PLO-overforbruket som romslighet eller sløsing (det er bemanningsøkonomi), den anbefaler ikke flate volumkutt i oppvekst som alt ligger under behov (kapasitetsrisiko), og den tolker ikke finanskrisen som tjenestesvikt. Hovedfunnet — PLO over behov drevet av dyr innleie og fravær — og hovedforbeholdet — at kommunens egne primærdokumenter er blokkert og bør etterprøves — er rapportens to viktigste lesninger.

Kilder: SSB/KOSTRA (reviderte 2025-tall, kommunekonsern, publisert 16.06.2026) · Grønt hefte 2025/2026 (KDD) · NRK/VG/Nordlys/iTromsø/Nordnorsk debatt · Helsetilsynet/Statsforvalteren (Helsehuset 2020; Trudvang 2023) · kommunens stabiliserings-/rekrutterings-PDF (feb 2023). Hovedår 2025; 2024 som sammenligning. Analysen følger VISER/TOLKNING-skipet og språkregelen om «effektiviseringspotensial». Kommunens egne PDF-er var blokkert (HTTP 403) og bør etterprøves mot Framsikt.